

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114010303
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114010303.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Evy Pirkovskej na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.02.2020 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/26/2014 zo dňa 19.07.2019.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/26/2014 zo dňa 19.07.2019 bol obžalovaný L.Q. D. uznaný vinným zo spáchania prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- po tom, čo si obvinený v presne nezistenom čase od nezistenej osoby zadovážil presne nezistené množstvo kryštalickej látky s obsahom pervitínu, túto v mieste prechodného bydliska v S., H. V. X. Z. v byte pri sebe prechovával, kde dňa 22.12.2013 v čase o 18.05 hod. do 18.30 hod. pri výkone osobnej prehliadky obvineného bolo u obvineného nájdených 0,05 g kryštalického materiálu s obsahom 66,5 % amfetamínu, kde amfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady SR č. 139/98 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch zaradený do II. skupiny psychotropných látok a z uvedeného množstva sa dajú pripraviť 2-3 obvykle jednotlivé dávky,

za čo mu bol podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l) a § 37 písm. m) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 1 rok.

Proti tomuto rozsudku podal 23.07.2019 odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného proti výroku o treste. V dodatočne predložených dôvodoch odvolania vyslovil, že s uloženým trestom sa nestotožňuje a považuje ho za neprimerane mierny, nedostačujúci a hlavne nezodpovedajúci účelu trestu. Súd pri ukladaní trestu neprihliadal na osobu obvineného, jeho doterajší život, predchádzajúce odsúdenia a charakter trestnej činnosti. Aj keď je pravdou, že obvinený sa skutku dopustil v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia, a toho času je trest zahladený, keďže obžalovaný sa osvedčil, nemožno však na túto skutočnosť zabúdať. U obžalovaného nejde o ojedinelé, či prvé protiprávne konanie. Doterajšie záznamy v odpise registra trestov svedčia o tom, že ide o osobu, ktorá sa opakovane dopúšťala trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené preto navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil v napadnutom rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/26/20014 výrok o treste a obžalovanému uložil primeraný nepodmienený trest odňatia slobody.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania okresným prokurátorom ako osobou na to oprávnenou, krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.

poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

V rámci prieskumného konania odvolací súd v prvom rade preskúmal správnosť postupu konania predchádzajúceho vyhláseniu napadnutého rozsudku, pričom zistil, že postup konajúceho súdu bol v súlade s procesným predpisom, keď obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému mu za vinu, ako aj k dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný po poučení vyhlásil, že je vinným zo spáchania skutku, a toto jeho vyhlásenie bolo súdom prijaté, preto dokazovanie bolo zamerané iba k výroku o treste. Obžalovaný tiež mal možnosť predniesť záverečnú reč a vyjadriť sa aj v rámci posledného slova.

Vzhľadom k tomu, že vyhlásenie obžalovaného, že je vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, bolo prijaté za splnenia zákonných podmienok, ako aj na obmedzený rozsah odvolania, odvolací súd preskúmal iba napadnutý výrok o treste.

Odvolací súd najprv vo všeobecnej rovine poukazuje na účel trestu, ktorý sa ukladá za trestný čin, a ten je vymedzený v § 34 ods. 1 Tr. zákona a má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Súčasne pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona súdy prihliadajú najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému vychádzal z rovnakého pomeru príťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Ako poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zákona vyhodnotil priznanie obžalovaného sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie. Tomuto zodpovedá skutočnosť, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu bol v obžalobe prokurátora kladený za vinu. Za príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Tr. zákona považoval skutočnosť, že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený. Aj s týmto záverom sa stotožnil odvolací súd, keďže z výsledkov vykonaného dokazovania plynie, že obžalovaný má 9 záznamov v registri trestov o trestnom stíhaní.

Za rovnovážneho pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností súd ukladal trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe až na 3 roky bez jej úpravy.

Vo vzťahu k osobe obžalovaného je nutné prisvedčiť odvolacím námietkam prokurátora, že u obžalovaného ide o osobu, ktorá sa opakovane dopúšťala trestnej činnosti, keďže pred spáchaním skutku bol obžalovaný deväťkrát súdne prejednávaný, avšak odsúdený bol v siedmich prípadoch, z toho šesťkrát bol vo výkone trestu odňatia slobody. Naposledy bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/32/2009 z 20.01.2010 v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Z tohto výkonu trestu odňatia slobody bol podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 6Pp/48/2013 dňa 22.08.2013 s určením skúšobnej doby na 4 roky, v ktorej sa obžalovaný osvedčil.

Na druhej strane krajský súd poukazuje na tú skutočnosť, že od spáchania skutku, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný, sa tento nedopustil konania, pre ktoré by bol odsúdený, respektíve trestne stíhaný alebo prejednávaný v priestupkovom konaní.

Pokiaľ ide o okolnosti spáchania skutku, k týmto je potrebné uviesť, že tieto sú síce bežného charakteru, avšak obžalovaný sa ho dopustil pred viac ako 6 rokmi, dňa 22.12.2013.

Za takejto situácie prvostupňový súd ukladal trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona odložil, keďže mal za to, že na obžalovaného možno pôsobiť aj hrozbou výkonu trestu odňatia slobody a určil mu skúšobnú dobu v trvaní 1 roka.

Určenie druhu trestu odňatia slobody za spáchanie prečinu, ktorého závažnosť je nižšia, zodpovedá hodnoteniu osoby obžalovaného a možnostiam jeho nápravy. Ako je to už vyššie konštatované, obžalovaný bol doposiaľ sedemkrát súdne trestaný, z toho šesťkrát bol vo výkone trestu odňatia slobody a v štyroch prípadoch má odsúdenie zahladené, včítane výkonu podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody. Z uvedeného teda plynie, že obžalovaný sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, a to aj napriek výkonom uložených trestov odňatia slobody, z čoho možno usudzovať, že tieto neboli účinné pri náprave obžalovaného. Za daného zistenia uloženie alternatívneho trestu, ktorým je napríklad peňažný trest, či trest povinnej práce, by potom nespĺňalo zákonom vymedzený účel trestu, takýto trest by bol neprimerane mierny a práve preto zákonu zodpovedá opätovne uložený druh trestu odňatia slobody, ktorý ako najprísnejší v hierarchii trestov môže účel trestu vymedzený v § 34 ods. 1 Tr. zákona zabezpečiť. Možnosti nápravy obžalovaného, ktorý už bol trikrát vo výkone trestu odňatia slobody (na takýto počet možno prihliadať), sú práve z dôvodu recidívy uňho podstatne nižšie, avšak berúc do úvahy závažnosť spáchaného prečinu, mal krajský súd za to, že uloženie trestu v dolnej polovici trestnej sadzby vo výmere 12 mesiacov je na dosiahnutie účelu trestu postačujúci.

Súd prvého stupňa nepochybil ani v tom, ak obžalovanému výkon uloženého trestu, napriek ustanoveniu § 49 ods. 2 Tr. zákona, podmiennečne odložil a za účelom preverenia tejto formy výkonu trestu mu určil skúšobnú dobu v trvaní jedného roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, môže súd podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Podľa § 49 ods. 2 Tr. zákona sa ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa čl. 6 ods. 1 alinea prvá Európskeho dohovoru o ochrane ľudských právach a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 13 Dohovoru má každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

Ako už bolo skôr konštatované, v danej veci bolo vedené trestné stíhanie pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý zákon ustanovuje uloženie trestu odňatia slobody až na tri roky. Z uvedenej sankcie možno uzavrieť, že tento prečin patrí k tým menej závažným prečinom, ktoré sú upravené v Trestnom zákone. Z dôvodu účinného dosiahnutia účelu trestu sa vyžaduje, aby bol trest ukladaný v čo najkratšom časovom odstupe od spáchania skutku.

Krajský súd poukazuje na to, že trestné konanie voči obžalovanému v trvaní viac ako 6 rokov, bolo neproporcionálne dlhé vo vzťahu k závažnosti prečinu, pre ktorý bol trestne stíhaný. Obvinenie bolo vznesené dňa 23.12.2013, prokurátor podal obžalobu na Okresný súd Prešov dňa 12.03.2014, pričom okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom až dňa 19.07.2019, proti ktorému odvolanie podal prokurátor, a vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie dňa 20.01.2020. Skutkovú a právnu povahu veci nemožno hodnotiť ako zložitú, keďže túto určoval jednak vymedzený skutok, ktorého charakter spadá do bežnej trestnej činnosti, jednak rozsah dokazovania, ktoré nebolo ani rozsiahle a ani komplikované so zreteľom na povahu vykonaných dôkazov, a taktiež aj jednoznačné právne posúdenie skutku. Okrem toho ani správanie sa obžalovaného významnou mierou neprispelo k predĺženiu konania, pretože pokiaľ sa aj obžalovaný ospravedlňoval zo zdravotných dôvodov z neúčasti na hlavnom pojednávaní, súd mohol konať efektívnejšie za účelom rozhodnutia vo veci samej. To je ďalší faktor pri posudzovaní primeranosti dĺžky konania. Po vyhodnotení týchto faktorov možno konštatovať, že uvedeným postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu práva na prejednanie veci v primeranej lehote upravenému v čl. 6 Dohovoru.

Ochrana práva na primeranú dĺžku konania, ktorú garantuje i čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov) a čl. 6 Dohovoru, resp. kompenzácia jeho porušenia môže byť dosiahnutá prostriedkami, ktoré sú vlastné trestnému právu, ak sú jeho normy vykladané ústavne konformným spôsobom. Aj keď Európsky súd pre ľudské práva nevyvodil z porušenia čl. 6 Dohovoru povinnosť zmluvného štátu automaticky kompenzovať prieťahy v konaní zastavením trestného stíhania alebo zmiernením trestu, súčasne takúto formu kompenzácie pripustil, lebo ich považuje za dostatočnú nápravu porušeného práva, ak ho národný súd použije výslovne preto, že bolo porušené právo na prejednanie veci v primeranej lehote, a pokiaľ ide o zmiernenie trestu, uvedie, v akej miere bol trest z tohto dôvodu zmiernený (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 236/2011).

Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah, dospel odvolací súd k nasledovným záverom:

Účelom trestu je najmä zabrániť páchatelovi v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Berúc do úvahy, že obžalovaný od spáchania skutku viedol počas viac ako šiestich rokov riadny život a že vec nebola prejednaná v primeranej lehote, mal krajský súd, napriek trestnej minulosti obžalovaného, za to, že na dosiahnutie účelu trestu už nie je potrebné naňho pôsobiť jeho okamžitým výkonom, ako to navrhoval prokurátor vo svojom odvolaní, ale postačuje hrozba jeho výkonu. Preto odvolací súd postup okresného súdu, ak pri určovaní výkonu trestu odňatia slobody neaplikoval ustanovenie § 49 ods. 2 Trestného zákona, ale výkon trestu podmienične odložil, považoval za správny.

Rovnako sa krajský súd stotožnil aj so záverom okresného súdu ohľadne dĺžky skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v trvaní jedného roka, ktorú považoval za primeranú nielen vzhľadom na výmeru trestu odňatia slobody ale aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhodnotil odvolanie prokurátora ako nedôvodné a toto postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.